

علوم غزته سي

العدد - ١٧

تقسیم علوم صدوقیه

آنچه ده علم و فلسفه برشی ایدی تا که سقراط فلسفیه
 علومدن تفریق ایدی . انکلاطون علمی ارج قسمده
 ترتیب ایلدی (۱) الهیات و عقول (۲) ریاضیه (۳) طبیعییه
 بعده ارسططالینس مارراء الطبیعه و تاریخ طبیع و علام سماء
 و علم نفس و اخلاق و تدبیر ملک و معانی و شعر
 ترتیب و تهذیب ایدی . ملکه دن اسکندریه حکما سی
 علم مجانبق و علم مناظر و علم هیئت و جغرافیای ریاضیه
 تفریع ایتدیله

اوروپا ده قرون متوسطه فقط ندی علم و ار ایدک که
 تریونوم (صرف . معانی . مکالمه) و قادر یونوم دیدلرک
 (هیئت . هندسه . حساب . موسیقی)

اوروپا ده یون آلتینی قرن میلادی آخیره دک تقسیم
 علوم بیلمندی . او تاریخچه ده که انکایز فرانسوا باقون
 تقسیم علوم ایدی

انسقلویدی مؤلفی قول استیذید
 واما ۱۸۰۰ قرن میلادی ده فرانسر وینسنت مرآت گیرنده
 برنوع انسقلویدی طریزده علوم مرآت تقسیم
 یازمش (مرآت طبیعی . مرآت اخلاقی . مرآت حکمی
 . مرآت تاریخی) فقط بودند برترتیب مفید کورتتمشید

۱۸۴۲ سال میلادی مریو بنشام تقسیم علوم ایتدی

۱۸۴۶ مریو امیر نظری الحسبات والعقلیات

وتحدید الاصول والعلل اساسی ارزده تقسیم

۱۸۵۰ مریو شاربا ۱۸۵۲ قورتوت بردکونه

ترتیب ایلدیر ۱۸۶۷ بویه علوم

داربیه وفنی بربرندن بالتفریق تقسیم ایتدی

علوم (۱) ماعد الطبیعه وحکمت عملیه (۲) علوم تاریخی

(۳) علوم ریاضیه (۴) علوم طبیعی (۵) خرافات

ادبیه

فنون (۱) صنایع جمید که رسم و مریقی ورقص کتف

(۲) صنایع نافذ که صنایع معیه و صنایع منیه

و صنایع منته و صنایع تجارت کبی

۱۸۶۸ مریخ دوسلوت باشد دیقینورنده
 (۱) علوم قیاسی (۲) و علوم مرغیه و دیگر یکی یه
 تقسیم ایتدی ریاضیه و ماوراء الطبیعه بی قسم
 اولده و دیگر علمی قسم ثانیه ادخال ایلدی

علمك مشغون اولدیقى لمواد بوسباحث نه در و تعلم
 و تعلم ایچون ترتیب علم فصلدر و برکتخانه نه درجه
 ترتیب و تنظیم اولمالی در اگر تقسیم علوم بورالره
 رعایت ایدلرسه اول تقسیم پکده نافع اولماز بنا برین
 بن دیرم که علمی قیاسی و مرغیه . مادی و عقلیه .
 آله و غیر آله . نظریه و عملیه . حقیقه و غیر حقیقه .
 کی تقسیم اید اکتفاء ایدنلرک محنت تبعلری بیرون
 واقعا علم (حقیقت واحد دن عبارت اولری) جهات
 مختلفه صاحبه اولدیندن متعلقه جهته نظراً تصور
 و تصدیقه و طرفه جهته نظراً نفسیه و حسیه و قیاسیه
 و اختلاف موضوعاتنه باقده رق اقسام کثیره تقسیم
 و مؤلفیه نظراً علوم متشرعه و علوم فلاسفه

دیو تفریق (کما اختاره الحفید) و بعضی است

علوم نوکیلی نه صنایع و نه تنويع اوله بیاوردند

و اسلام علمها را بدان کیمی علوم نظریه و عملیه (یا خود آلیه

و غیر آلیه) کیمی مقصود لذاتها و غیر مقصود لذاتها

و کیمی حکمی و غیر حکمی دیو تقسیم ایتش

مع هذه مفتاح السعادة صاحبك ذكر ايتديكي

تقسیمی يك معقول کوریم چونکه آنده ترتیب وار

و اشارت ایتدیگیز فوائدی جامع

شود که اشیا را در درجرت مرتبه ده در

(۱) خط (۲) عباره (۳) اذهان (۴) اعیان

بودرتدن هر سابق لاحقته رسید در خط الفاظه دال

الفاظ اذهانه اذهان اعیانه . اشته علوم

بودرت مرتبه به تقسیم مفید اولور خطیه و لفظیه

و ذهنیه و عینیه که درس دخی بود و جهله ترتیب اولور

زیرا ابتدا علم خط و کتب مکره صرف و نحو و علوم ادبیه

بعده منطق کی اذهانه متعلق علوم انذون مکره دیگر

علوم . مفتاح حقایق مرتبه اعیانده اولان علوم

لا مراد وجود حقیقی و لا یالک وجود عینی حقیقی و مراد مجاز

نظریه و عملیه یہ تقسیم ایلد بوندون هریرینی دخی شرعیه
 و حکمیه یہ . . . بر صورتده اصول اقسام پیدی اولور . . .
 ملاشکیرلی زاده بویدی قسم اوزرینه ۱۰۵ علوم تعداد
 ایتدی لکن (کاتب چلبی نکه ایرادی کیس) فیچہ ابواب
 و فصوله فروع علوم کی عدد ایدوب تکثیر عدد ایلدی